

en particular el norm. *pleurmicher* i *pleurmiche* 'plo-raner', que en fr. comú apareix reemplaçat per *pleurnicher* 'somicar' [c. 1660], per contaminació de *nicher* 'fer niu', i *nichée* 'niuada de moixonets' (a causa de llur piuladissa). En basc el tipus *plora-miques* degué existir també, manllevat del romànic, car avui s'hi conserva, mutilat com a *mika* «llorón», en quatre pobles del centre de Biscaia (Azkué).

Ara bé, si el tipus *plora-miques* i *pleurmicher* és un compost parasintètic de *plorar* i *mica* (fr. *miche*), és convincent admetre que en cat. i oc. el compost parasintètic es va formar amb el mateix *mica* però combinat amb *sonar*, d'on *sona-micar* contret en *somicar* per haplogogia de les dues nasals *n-m*.

Somic [tort., BDC III, 110]. *Somicador* [princ. segle XIX, DAg.]. *Somicaire* [Lab., cf. bearn.]. *Somicament*. *Somicó*: tort., BDC III, 110; *fer el somicó* en Feliu i Codina (supra); Guinot, *Esc. castelloneses*; «La Delfina --- no parà fins --- a caure asseguda --- i rompre a plorar silenciosament --- Un minut duraren el *somicó* de la noia, i el silenci respectuos d'aquell oncle --- la Delfina --- féu com qui es tapa els ulls altra volta, plena de vergonya, esclafint a riure», Noller (*La Febre d'Or*, O. C. III, 258). *Somicoi* (DAg.). *Somicós*.

Somiquejar 'degotar': «y la fonteta com *somiquejava* de pesar solitàries gotetes, anyorant lo doll de frescura que xurriava dia y nit», EmVilanova (*Entre Família*, 170). Sentit amb el qual presentava una curiosa coincidència amb el toscà dialectal *sumicare* «trasudare» (Lucca), relacionat amb el grup del cat. *XUMAR/sumar*, sard. *sumere* id. (Wagner, *DESdo*. II, 444a37); *somiqueig*: «les llàgrimes, que de primer podien comparar-se al *somiqueig* d'una balma, ara li regalimaven com pluja abundosa», Noller (O. C. XI, 260.7f.). Hi ha, aquí, convergència amb la família d'aquest mot expressiu (cf. supra); però el context d'Oller mostra com es passa naturalment de les llagrimetes humanes als degotissos dels minerals. *Somicós*. *Somiqueria*. *Somiquet*.

1 Cf. notes defectuoses de GaDiego (*Contr.*, 280) i Kuhn (*RLiR* XI, 35), que ho barregen inadmissiblement amb *GEMEGAR* i les seves variants. Millor Sainéan, *BbZRPh*. I, 61; i sobretot *DECH* v, 732b25ss.

Somier, V. *somada* *Sòmies* (sòmies?), *somiós*, V. *somni* (SON) *Somiqueig*, *somiquejar*, *somiqueria*, *somiquet*, V. *somicar* *Somit*, V. *sunir* *Somit*, V. *somni* (SON) *Somitat*, V. *som* *Somnàmbul*, *somnambúlic*, *somnambulisme*, *somni*, *somniador*, *somniaire*, *somnieig*, *somniejar*, *somnifer*, *somniós*, *somnolència*, *somnolent*, V. *son* *Somoi*, *somoiar*, a les indicacions que n'hem donat a MOLL afegim-hi: «*xumoy*: mena de cep i raïm, Vallès i Marina» (DAg.). *Somolta*, V. *moure* i *simolta*

SOMONIR, 'encarregar, exhortar, amonestar', del ll. SÛBMONĒRE 'advertir discretament', 'advertir de sota-mà', derivat de MONĒRE 'advertir' (família de

AMONESTAR). □ 1.ª doc.: S. XIII.

Mot comú amb l'oc. ant. *somonir*, *somonre*, fr. *semondre*. «Ella a sos amics à dit / qu'eytal macip és son marit, / que --- son payre / --- / lo li féu sertes esposar / ---: / ab aquest estar auré, / e si no-u fas, fer-m'à vedar / --- / altre marit no trobaria, / car aquest mē *somonria*», *Set Savis*, v. 3040. «Preicà --- e castigà e *somoni* totes les gents, així catalans com aragoneses e llatins, e los pregà que tots s'amassen e s'honrassen los uns los altres», «al rei de França --- que-l *somenescats* que incontinent, ab la croada que daret contra 'l rei d'Aragó, que pens d'anar sobre sa terra», Muntaner §§ 76, 77; Casac., 31.19, 37.7).

«El lo *çomon* [no *comou*] què él se confés a él què él l'aconselera --- lavòs lo *çomon* de so què més se sent culpable devés N. Senyor», Reixac (Q., 41.4, 41.11, trad. *amoneste*); «e-l prom lo *somon* què no agués vergonya de rês --- què pecat fos» (trad. *amoneste*), «Si tu fesas a ma guisa con ['quan'] tèn *somonné* yo-t daria bon caval», «si vós no-m prometets --- que vós ma voluntat farets qualque hora que yo-us *somo*<n>*ga*» (trad. *semondrai*), «*somone* Ind. Pres. 6, alterat en *sovenem*» (trad. *semonnent*) Reixac (Q., 49.25, 67.20, 77.26, 188.23); «après que --- se fo feta prou pregar e *somonir*, ella dix ---», *Decam.* VIII, § 10, 499.9f. (trad. «s'ebbe assai fatta pregare, ella disse ---»).

Avui resta únicament a Eiv.: «*sumani*: reducir, sujetar», PzCabr.

DERIV.: *Somoniment*.

Somorda, *somordir*, *somordo*, V. *somort* (MORIR) *Somorgoll*, *-gollar*, *-golló*, *somorgujar*, V. *submergir* *Somorn*, *somorra*, *somort*, V. *morir* *Somostra*, V. *mostrar* *Somoure*, *somouta*, *somovedor*, *somoviment*, V. *moure* *Somni*, V. *son*

SOMPO, val., 'feixuc', 'sonso', equivalent del cast. dial. *zompo*, relacionat amb el cast. ZOPO i it. zòppo 'coix'. □ 1.ª doc.: 1764, CRos.

«*Sompo*: soso, insulso, insensato, y sin gracia en el hablar» (*Dicc. Val.-Cast.*, 215), reproduït per Sanelo, afegint l'equivalència cast. *zompo* (I, 16v, 128r); «*sompo*: soso», Lamarca. «Caseta del *Sompo*» en el terme de Cocentaina (1963). Murc. *zompo* (GaSoriano). Cf. Spitzer, *LexikK.*, 50, i algunes coses que dic a ENSOPEGAR. A Benasc «*chompo*: lento, torpe, pesado, poco vigoroso» (Ballarín, i Rohlfs, *Dicc. Pir. Arag.*). Sobre el mot dialectal cast. *zompo*, remeto al paràgraf que li dedico en el DCEC (IV, 862a51ss.), dins l'article ZOPO.

Hi ha curioses coincidències amb mots de llenguatges llunyans, però crec que no són més que casuals. Grec *συμφός* 'esponjós, porós' que sembla estar emparentat amb la família germànica de l'anglès *swamp* 'aiguamoll', Pok., *IEW*, 1052. Més segur és que no es pot aparionar amb l'a.-al. ant. *zumpo* 'penis' (cf. parentiu irani en Reichelt, *Awest. El-b.*, p. 435; *IdgFgn.* IV, 43), car aquell mot tindria r- en germànic antic. En canvi alguna relació indirecta hi pot haver amb el